

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagyhelyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " — "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Szombaton.Előfizetési pénzek el-
fogadtatnak Gallia Fülöp
könyvkereskedésében Kec-
skeméten.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árlengedés adatik.A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos sorért 10 kr.
számítottatik.Hirdetések elfogadtatnak Gal-
lia Fülöp könyvkereskedésében
Kecskeméten. — Hirdetések ezen-
kívül fölvetnek még M. Zeisler
hirdetési irodájában. (Pest. Király-
útea 60. sz.)

Elemi oktatásügyünk gyökeres javi- tásáról. *)

Kellemes érzettel olvashatta mindenki, — ki a népnevelés városunkbani emelését óhajtja — a „Kecskeméti Lapok“ folyó évi 3-ik számában, „Néptanítóinkhoz“ című cikket, mert meggyőződhetett, hogy t. szerkesztő úr az elemi oktatás állapotának városunkbani javítását nemcsak óhajtja, hanem hogy az azt gátló félszeg állapotok főbbjeit fel is ismerte és azoknak a nyilvánosság előtti feltárását elég elfogulatlanul is teszi. És ezt látni, annyival is jobban esik, mivel a rosszul felfogott önérdék és elfogultság az egyeseknél képezi jelenleg, s fogja még ezután is, talán évtizedeken keresztül, az elemi oktatásnak városunkbani gyökeres javításának legfőbb akadályát képezni. Leverő jelenség ugyanis bizonyára minden — városunk előhaladását hően ohajtó, értelmes és elfogulatlan — ügybarát előtt, hogy az elemi oktatás általánosításának és gyökeres javításának itt Kecskeméten legfőbb, majdnem egyedüli tényezői, és városunk polgárai közt oly annyira szükséges testvéresülésnek leendő ápoló kertjei, a községi népiskoláknak felállítására, sok húzás halasztás és csúrés esavarás után, végre is az egyéni és rosszul felfogott érdek miatt, el fog odáztatni. **)

*) E cikk közöltetése tárgyalmaz miatt kissé megkészt.
Szerk.**) Tudunkra nem fog elodáztatni. A reform. és evang. hitfelekezet már határozottan kimondta a községi iskolák elfogadását; a róm. kath. egyház iskolai bizottsága ugyanazon értelemben tett javaslatot az egyházi tanácshoz; az izr. hitközség is a községi iskolák érdekében nyilatkozik; a görög keleti szertartású egyháznak pedig testvéreikhez csatlakozását reményljük.
Szerk.

Pedig hogy nemcsak az elemi oktatásügy javításának érdeke, hanem a jogosság és igazságosság is kívánja a községi elemi népiskolákat városunkban, az a napnál világosabb leend előttünk, ha 1-ör tudjuk, hogy itt Kecskeméten az elemi tanítók fizetése, minden vallásfelekezetnél — kivéven az izraelita vallásfelekezetet — városi közalapról, vagyis az összes kecskeméti polgárság községi vagyonából történik; és 2-ör ha tekintetbe vesszük azon hátrányokat, melyek a felekezeti iskolák mellett, a kecskeméti elemi oktatásügyre háramlanak.

Az első tényről fogva, joggal megkívánhatja városunk minden polgára, hogy Kecskeméten az elemi iskolák úgy szerveztesse és ezután úgy állíttassanak fel, hogy az egyes városrészekben lakó polgárok, vallásbeli különbség nélkül vehessék igénybe gyermekeik oktatására, az azon városrészben, városi közalapról fentartott elemi iskolát. Megkívánhatja Kecskemét minden polgára, hogy az egyes városrészekben levő és az összes kecskeméti polgárság községi vagyonából fentartott elemi iskolák, községi iskolákká alakíttassanak. Hogy így ne legyen kénytelen egy családapa sem — dacára annak, hogy szomszédságában az összes városi lakosság községi vagyonából fentartott elemi iskola van — gyermekét mégis félóránnyira küldeni iskolába, mert a szomszédságában levő, városi költségén fentartott elemi iskola jelenleg felekezeti jelleggel bír.

S ha ezen körülménynek — melynél fogva például a róm. kath. hitfelekezetnek a város egyik felében, a piacstérről északra

és a Budai- és Csongrádi-Nagy-útczaktól keletre fekvő városrészben, a reform. hitfelekezetnek pedig a város másik felében, a Csongrádi- és Vásári-Nagy-útczák közt fekvő városrészben, nincs elemi iskolája — csak az volna következtetése, hogy a szülők egy része igen messze kénytelen gyermekeit iskolába küldeni, az még nem volna a legnagyobb baj; de sajnosan tudjuk, hogy a szülőknek kivált szegényebb része, e miatt éppen nem küldi iskolába gyermekeit.

De azon körülmény, hogy a kecskeméti polgárok egy nagy része, az elemi iskolák felekezeti jellegénél fogva, gyermekei iskoláztatásánál a központi iskolákra van utalva, még azért is káros, mert a szülőknek egy nagy része, a szegényes ruházat következtében is, nem küldi gyermekeit a központi iskolákba, míg a város külsőbb részein fekvő iskolákba, számos gyermek, télen atyjának esizmájában és mándlijában is feljár. Mivel pedig városunknak minden felekezete, még a nagyobbak is, csak nem állíthatnak minden városrészben felekezeti iskolát, ennél fogva állítandók oda községi elemi iskolák, melyekbe az ott lakók, felekezeti különbség nélkül küldhetik azután gyermekeiket, a mit meg is teendnek, ha tudják, hogy gyermekeik, más hitfelekezet vallásos eszméiről ott hallani sem fognak, mivel a vallástant elkülönítve, külön órákon tanulják.

Azonban a községi elemi iskoláknak városunkbani hiánya, nemcsak egyedül a fent említett hátrányos állapotot idézi elő, mely Kecskeméten az elemi oktatás nélkül felnövekvő 2600 szomorú számának előállítás-

T Á R C Z A.

Ábránd.

Mint az éji kísértetek,
Sötét éjjel járok kelek, —
Ha éjfélre kong az óra,
Készen vagyok indulóra.

Megyek, megyek, mint a felhő,
Melyet hajt az esti szellő; —
S még ennél is sebesebben —
Nálad vagyok képzeletben....

...Most is éj van, — alszol szépen,
Háborítlan csendességben...
Ablakodnál egy fa vagyon —
Fülemile csattog azon...

Elaludt a zúgó élet —
Fű, fa, virág álmé lett,
Hold, csillagok tündér fénye
Ezüst ködöt vont fölője

Mi boldogság egy ily éjjel!
Tele van e lélek kéjjel, —
Máskor világot száll által,
S most elég e kis madár-dal...

Ott hallgatom „bús énekét“,
Mint gyermek a dajka mesét,
Mely szép — folyton-folyva — végig,
És szerelemmel végződik...

Igy járok el minden éjjel
Lelkem örök szerelmével...
Nálad töltök minden éjet —
Oh hogy te azt meg nem érted!
Pásztor Ferencz.

Gyulának. *)

„Hallgasson el a tambura“...
— Igy irt multkor hozzám Gyula —
Hallgasson a magyar dalnok,
Nincs kelete már a dalnak.

„A honfidal üldözve van...
Búsan hal el fájdalomban —
Hő szerelem, hű barátság...?
Hagyd nyugonni a tamburát.“

S ha úgy volna — mért ne zengjek?
Szép leányt és hű szerelmet?
Szerelmében dall a madár,
És dalolva más ágra száll...

A virág se' rejti mézét,
Nyílt kebléről lopják lepkék.
Zengjen a dal pillangóról
Szerelmeiről, szép virágról...!

A barátság — az ifjúság — —
Hörpentsük ki édes borát.
Mi ér többet a jó kedvűnél!
Az ifjúság csak addig él.

*) Válaszul Lapunk 15-ik számú tárczájában közölt költeményére.
Szerk.

Barátságunk — ifjúságunk
Balga, a ki talán ráunt —
Hajh! elmúlik! — zengjük dalát,
S törjük szét az üres pohárt.

Végre zengjünk a hazáról
Egyet-egyet sok bajából,
Olyan búsan, hogy meghallják
Sirjaikban az ósapák.

Zengjünk — és ezt kitiltja meg,
Ki nyomja el az éneket...?
Ki parancsol a Vulkánnak,
Vérben kelő napsugárnak!

A szerelmet elzenegjük —
Barátságunk elfeledjük —
De nem szűnünk soha zengni
„Allons enfants de la patrie“!
A vajda.

Az elüldözött.

(Novella.)

A vendéglők üresek, az utczák esendesek voltak.

A felhők néhol megszakadottan néhány csillagot hagytak lekukueskálni az égről.

Tíz óra volt.

A vendéglő emeleti ablakainak egyike megnyílt, s rajta egy fehér kéz nyult ki, — kémlendő vajjon esik-e?

A kéz birtokosa fiatal leány volt, — hogy szép, mondani sem kell.

sához, nem kis mértékben járul; hanem előidézi még azon visszás állapotot is, minél fogva a városi alpból díjazott 6 felekezeti, elemi tanítónak, egyenként csak 25—45 rendes tanítványa van, másik hatnak meg már egyenként 130—200-ra megy tanítványainak száma.

Ugyancsak a községi elemi iskolák nélkülözése okozza, felekezeti iskoláink egy részénél előforduló, és az elemi oktatás nem kis hátrányára szolgáló azon iskolai szervezetet, melynél fogva, a városi alpból díjazott 10 tanító, kénytelen 2—3 osztályt tanítani, egy tanteremben.

A községi elemi iskolák nélkülözése okozza továbbá azt, hogy városunk 11 elemi iskolájának 19 osztályában, ezen iskolák felekezeti jellege következtében, a leányoknak a fiúktól való elkülönítése nem lehetséges.

Kérdem most már, a tökéletes kiképzést lehetetlenné tevő ilyen népiskolák mellett, nem igazságot beszélhet-e a „Kecskeméti Lapok“ multévi 51-ik számában...i úr, midőn „Elemi népiskoláink“ című cikkében ezt mondja: „Régóta tudjuk és mondogatjuk egymásközt, hogy elemi iskoláink kevés dícséretes kivétellel hiányosak, sőt rosszak; a gyermekek onnan oly korlátolt fogalmakkal, oly csekély képzettséggel kerülnek ki, mely koruknak semmiképp sem felel meg.“

Azon 16 elemi iskolánkra gondolva, melyekben a tanító, vagy 2—3 osztálylyal, vagy 130—200 gyermekkel van túl terhelve, csodálkozhatunk-e, ha...i úr így kiált fel: „Vannak elemi iskoláink közt olyanok, melyekben még a törvénytábla tantárgyak sem taníttatnak; másokban taníttatnak ugyan, de a legszűkebben, igen felületesen.“ Azonban azon ki ne csodálkoznék, midőn látja, hogy...i úr, abban a hitben él, hogy ezen egy tanító által tanított, 2—3 osztályú iskolákban és 130—200 tanítványú osztályokban, a gyermekek okvetlenül azért nem képezhetnek ki az egyes tantárgyakban, egészen úgy mint reáltanodánk kívánná, mert a tanítók nem telyesi-

tik eléggé kötelességöket; pedig...i úr, nem látszik még azt sem tudni, hogy jelenlegi elemi tanodáinkban, az említett, részleges ugyan, de súlyos hiányokon kívül, vannak még általános hátrányok is, melyek a reál tantárgyaknak, a kívánt terjedelemben tanítását nagyrészt lehetetlenné teszik, városunk bármely elemi tanodájában. Értem elemi iskoláinknak a tantárgyak szervezete körüli hiányait, melyekhez sok iskolában még hozzá esatlakozik, a minden rendes tanítást kizáró feladási és járatási rendszer.

Elemi iskoláink a tantárgyak szervezete tekintetében hiányainak, e lap hasábjain való tárgyalása, felette kényes természetű levén, mivel az inkább a tanácstermekbe tartozik, csak a gyermekeknek az iskolába való feladási és járatási rendszerét fogom előadni, városunknak egy úgynevezett külvárosi iskolájában; megjegyezvén, hogy ezen külvárosi iskolában, az egész iskolai év alatt feladott gyermekek száma a 100-at megszokta közelíteni; továbbá, hogy az illető egyháztanács, több év előtt kelt határozata folytán, az iskolai év, már szept. hó elején kezdődik.

Az illető külvárosi elemi iskolában tehát, a tavali nagy vacatio szept. 5-ig volt kiadva, és ekkor t. i. szept. 5-én vagyis Hétfőn, feladatott 4 gyermek; 6-án 1; 7-én 2; 9-én 1; az első héten összesen 8 gyermek. A második héten feladatott 13 gyermek, s a harmadik héten szept. 19-én 1 gyermek, a mikor azután meg is szűnt a feladás szept. havára, melyben tehát összesen 22 gyermek adatott fel. Október havában, még pedig ezen hónapnak 1., 27., 28. és 31-ik napjain, összesen 6 gyermek adatott fel. November hóban 17 gyermek adatott fel, és pedig 14 külön napon, úgy mint nov. 2-án, 6., 7., 8., 9., 11., 12., 14., 17., 22., 23., 24., 28.; úgy, hogy nov. végéig az összes feladottak 45-re szaporodtak, melyből mint láttuk, 22 szeptemberben, 6 októberben és 17 novemberben jelent meg az iskolában.

Látni való, hogy a tanítónak ezen is-

kolában, három havi tanidő eltelte után, még decz. elején is, nem tudom már hanyadszor, újra kelle kezdeni minden tantárgyat, és megint csak úgy haladni, mintha akkor kezdené a tanévet. És hogy még decemberben is mennyire volt gátolva a rendszeres és sikeres előhaladás, azt legjobban fogja kitüntetni a kimutatás a feladott 45 gyermek mulasztásairól, ezen külvárosi elemi iskolában.

Minthogy Deczember havának 2-ik felében, egy heti karácsoni vacatio megszakította a tanítást, ezért e hónapnak csak első felére szorítkozom, felvévén 13 napi tanidőt, mert csak is Vasárnap szünetelt a tanítás.

A 45 gyermek mindegyikére, a félhónapon át, 13 egész, vagyis 26 fél napi tanidő esvén, ha a 45 gyermek tanidejét összevesszük, vagyis a 13 napot 45-el szorozzuk, az 585 napot teszen, és ebből elmulasztott 126 nap; tehát több egyötöd résznel.

De lássuk a kimutatást részletesebben. A három hónap alatt feladott 45 gyermek közül, deczember hava első felében, csak 10 gyermek nem mulasztott, a többi 35 az mind mulasztott többet kevesebbet, összesen 252 félnapot, még pedig:

7	gyermek	mulasztott	1—2	félnapot
11	"	"	3—4	"
7	"	"	5—6	"
6	"	"	8—15	"
1	"	"	19	"
1	"	"	25	"
2	"	"	26	"

...i úr talán mégis fejére vágott tehát a szegnek, midőn fent idézett cikkében azt mondja: „iskoláinkat e tespedésből kiemelni... csak a tanítás komoly ellenőrzése és a tanítók buzdítása által lehet...“ Mert arra, hogy egy tanító, két hét alatt 35 gyermeknek 252 fél napi mulasztásait helyre hozza, és mégis rendszeresen haladjon, bizony alighanem szükséges is a buzdítás.

..... 8

Ajkait felvonta, s boszúsán nézte kezén a rá permetezett esősepeket. Az ablakot betéve sétálni kezdett a szobában, — olykor daczosan tekintett egy, az asztalnál olvasgató férfúra.

A férfiú atyja volt. Egész figyelmét az előtte heverő lapokra irányozta; — leánya hasztalan nyitotta, csukta az ablakot, hasztalan kopogott, zörgött, és lökte a székeket ide-oda, — az öreget nem zavarta semmi.

A leány sóhajtott piano, forte, fortissimo; a sohaj köhögéssé vált, — denique az öreg mozdulatlan maradt.

— Hisz ez kiállhatatlan, — gondola a leány, — senki, senki! Vagy talán sirbolttá változott a föld, s ez a ház itt a koporsó benne, melyben csak a néma halottak vannak? Megöl az unalom. Mikor máskor itt voltunk, egész éjjel szólt lenn a zene, — és a vigadók szilaj kedve táncz és dalban tört ki: akkor álmos voltam, nem tudtam tőlök aludni; — most elhallgatnám szívesen, s nem akad ember, a kinek kedve volna csak egy taktust is elhúztatni.

— Menjen hozasson zenét, — azután tessék mulatirozni, — szólalt meg atyja.

A leány csak most vette észre, hogy utolsó gondolatait hangosan tevé.

— Atyus könnyen beszél, atyus nem bánja ha Esztikét az unalom megöli is.

— Esztike! Maga rosz. Tudja-e mit mondtam? Nem azt-e, hogy ne jöjjen el; otthon eltölthette volna idejét virágai, galambjai, s nem tudom még miféle madarai között.

Ugy-e? Azt mondta: a kert esunya, mert mindig ázik; a galambok esunyák, mert kiülnek az

esőre; a madarak nem énekelnek, a zongó hangolatlan, az élezlapok, a bazár, a regények unalmasak.

Mondtam, hogy csak kifogás ez, — hogy eljöhessen. Mert a papa Pestre megy, Esztikének is el kell jönnie. Azután még elégedetlen, ha egy útban eső város vendéglője unalmas.

Mondtam, maradjon otthon; néha megfogja látogatni Sándor is. De, Sándornak most dolga van, Sándor most nem jöhet el.

... Esztike elpirult, egyet toppantott és elfordult. — Sándor! Mindig ábrándozik; nem tud egyebet emlegetni, csak a szívet meg a vágyakat. Kell is nekem.

— Na Esztike! Az nem szép, ilyen gyermekeknek lenni, a kinek már...

— Tudom mit akar mondani a papa. Ha ilyen marad Sándor, nekem úgy sem kell. Majd bizony; csak azért sem. Aztán meg az is csak azt a kiállhatatlan újságokat bújja, ugyan mi érdek van abban a politikában?

— Esztike, — mondá az atya változott hangon, — te gyermek vagy, gondatlan játsz gyermek. Lásd, itt a mai szám — 1870 aug. 15. — ez is csak egy lefolyó világdráma véres jeleneteit hozza, — nagyszerű játék ez, érdekli a publikumot is.

— Engem csak a vigjáték érdekel. Én iszonyodom ettől a borzasztó drámától. Elég dráma nekem ez a halálesend itt. Másképp lenne ez...

Az atya ránczolni kezdte homlokát. Esztike folytatta:

— Nines, a ki elmulattatna, a ki megsimogatna, jókedvűleg kötődne velem, — mint egykor...

— Esztike! Megtiltom, hogy tovább folytasd. A mi családunknak két tagja van: én, Jávör Gábor

és te, Jávör Esztike. Egy még lesz, és pedig nem sokára, és az Füzes Sándor.

Esztike kiszaladt.

A folyosón a lámpa gyengén pislogott, a lépésű sötét volt, — Esztike még egy botorkáló légy halk zsongását is kivehette.

— Milyen idő! Esik folytonosan. Megnézem, mit csinálnak odalenn?

Elindult a lépcsőn lefelé.

A lépcső alján alvó komondor morgott álmában. Esztike átlépte.

— Ez is alszik. Ha szép idő volna, egész éjjel a holdat ugatná.

Benézett a konyhába, — ott a szakácsné; az ebédlőben, — ott a pinczér aludt. Bement az ivóba, ott nem látott senkit. A nagyterem hosszát, szélét megmérte lépteivel, s azon gondolkodott, hányszor lehet az ő szobájánál nagyobb ez a terem.

Egyszerre megállt.

A terem hátsó szögletében sötét alak mozdott.

— Ezt meg észre sem vettem. Tán bizony valami ittas egyén, ki itt alussza ki mámorát?

Közeledett. Az alak nő volt, ki előtte az asztalon babrált. Esztike oda állt az asztalhoz, s nézte mit csinál.

A nő előtt papír-lap feküdt, rajta szétterített zöldes homok; — esontos újjai közt páleázcska forgott, azzal húzogatótt a harántozott zöld homokba talányos alakokat.

Esztike jelenlétét fel se vette.

Esztikének kezdett tetszeni a dolog. A nő még sokáig üzte furesa műveletét, ... egyszerre azonban Esztike keresztül húzta a zöld homokot cifra nyelvű kis törével, mit kezében tartott.

Fővárosi Levelek.

Pest, Ápril 25. 1871.

(B—y.) Nem ok nélkül szorul el a hazafikebel a kidölt jelesek ravatalánál; ösztönszerűleg érezvén az utánuk hátramaradt ür betöltésének roppant nehézségeit, s a veszteség horderejét, melynek mértékét az örökre elköltözött egyénisége — tudományának, ismereteinek nagysága és jelleme — szabja meg.

Egy ily közeliismerésben álló férfiú koporsója felett hangzott fel újra a halotti-ének; szomorúan tüntetve fel a rideg valót.

Kínos meglepetés, s igazi mély fájdalom érzete töltötte bé a kebleket a megrázó hír hallására, — mely hir egelőre is káprázatszerű álomnak tünt fel előbb, míg nem beigazolva lón a részletek tudása által: — hogy Nyári Pál, közéletünk egyik hírneves bajnoka, Pestmegye büszkesége nincs többé!!

Országos név, mely szoros kapcsolatba van hazánk legújabb történelmével; mert Nyári Pál tetteiben nyilvánuló munkássága, s szerzett érdemeinél fogva jóval felülemelkedett a köznapias középszerűsége.

És azon ember, ki míg élt, oly bátran és elismerésre méltóan küzdött a nyilvános élet rögzös pályáján, életének 65-dik évében, tehát akkor, midőn a természet törvényei szerint is már nem sok reménylni valója volt, a sors csapásai alatt megtörve, — önmaga vetett véget dicsőséggel megfutott életének.

Egy ház negyedik emeletéről — leugrott.

Holttestét, egy barátom unszolására, megnéztem a Rókus-kórház halottkamrájában; s a szó szoros értelmében összezúzott tetem látása, mondhatom, nem kis mértékben hatott idegeimre. Az agy alsó része mintegy péppé puhult; lábszárai ketté törvék; oldalbordái, csaknem mind összetörve. — miként később a boncolás alkalmával orvosilag constatáltatott — tört végeikkel a belső részeket is szeszszakgáták. A rögtöni halál azonnal bekövetkezett.

A nagy halotthoz méltó temetés Vasárnap ment véghez. — tulajdonkép Hétfőn, mert a hulla Pestről elszállítván, ekkor tétetett örök nyugalomra Nyáregyházán.

A szenatér és üllői-út sűrűn el volt lepve gyászoló tisztelőivel; s a ref. templomba, hol a megboldogult felett Török superintendens és Szilády Aron urak tartottak gyászbeszédet, csak nagy nehezen lehet bejutni. A menet elhaladva az üllői-úton: a Ludovicacum előtt megállt. Itt Jókai Mór ünnepelt költőnk, az elhunyt barátja és rokona mondott egy hatásteljes beszédet, költői egyszerűségben és emelkedettségben egyaránt tündöklött. Igazolta a véleményt, mikép ő nemcsak kitűnő költő, de kitűnő szónok is. Különösen szép volt beszédjének azon része, midőn elfogult hangon mintegy kérdezni látszott az elhunyt szellemétől, „hogy választhattad a négy elemment közül épen a földet gyilkosodnak, a kit oly nagyon szeretted, s a kinek egész életed szenteléd?” Zárszavai méltóan tolmácsolták a gyászos véget ért derék férfiú elvesztése felett nyilatkozott közérzületet, mondván: „az egész nemzet egyetlen kéz lesz, mely halálo-

A nő felemelkedék. Egyike volt azoknak, kik szokatlan magosságukért megbámultatnak. Öltözete változatos színű és szabású volt; — egész valóján a cigánynőknek jellemző typusa ömlött el.

— Kisasszonyka, — mondá a nő szárazon, — az nem volt szép elrontani munkámat, melyet este óta oly figyelemmel készítettem.

Eszti ke kaczagott.

— Szép kis munka, mondhatom. Homokkal játszott.

A magas nő komolyan szólott:

— Én jósnő vagyok. A híres ez...i asszony.

Eszti ke tapsolt.

— Brávó. Még úgy sem találkoztam jósnővel. Fog e jósolni nekem is?

A cigánynő szelidült.

— Ha meghallgatja a kisasszony, — szívesen.

— Hisz ez fölséges. De mondja csak, hiszi-e, hogy a jövő titkát le lehetne leplezni?

— Csodálkozom, hogy a kisasszony nem halotta a ez...i asszony hírét.

— No tehát jöjjön a lámpa alá, megmutatom a tenyeremet, s jósoljon.

A lámpa alá mentek. Eszti ke oda nyújtá kezét, épen azt, melyben a tör volt. A jósnő kivette kezéből, s figyelmesen nézte. Azután egy tekintet vetett az odanyújtott kéz hófehér vonásaira.

— Ez a tör rokon vért fog ontani, — mondá a ez...i asszony, — adja nekem ezt a tört a kisasszony, én elviszem a szerencsétlenséget.

Ugyanekkor a terem útczára nyíló ajtaján zörgés támadt.

Eszti ke elkapta a tört a jósnő kezéből, helyette egy ezüst pénzt dobott oda.

dért megbocsájt, — életedért megkoszorúz, hamvaiban megáld!

Az érdem megtalálta e szavakban méltó jutalmát!!!

Nyári borzalmas esete csaknem egyedül képezé tárgyát az elmúlt hét eseményeinek; kivételt csupán a képviselőház szombati ülése teszen. E napon felelt ugyanis az új kultuszminister Pauler úr, azon interpellációkra, melyek Schwartz, Ghyczy és Zichy urak által részben a királyi tetszvény-jog, részben a már feloszlott kath. gongressus határozataira vonatkozólag tétettek. Schwarcz úr példával is illusztrálta abbéli értesülését, miként a királyi tetszvényjog ellenére Sz. Fehérváron a csalhatatlanságról szóló dogma kihirdetett. Kérdezte a minister urat, mily jelentőséget tulajdonit ezen maig is élő jognak s van-e tudomása esetről hazánkban, hol e jog kijátszatott. A minister úr válaszában elég erősen felelt e százados jog tovább fenntartására nézve, s azt megegyeztetőnek hiszi a polgári és lelkiismereti szabadsággal. Az érintett esetről azonban nincs hivatalos tudomása.

Ghyczy és Zichy urak interpellációjára — miknek czélja volt a kormány szándoklatai iránt, szemben a kath. Congressus határozataival, tisztába jönni, — azon feleletet adta a Minister úr: hogy a maga részéről szükségesnek tartja a kath. gongressus munkálatát, mennyiben az ország törvényeivel ellenkeznek, a képviselőház elé terjeszteni. E munkálat azonban még ministeriumhoz sines benyújtva.

Az ügy jelen stadiumában mindegyik interpelláló, és maga a Ház is, megnyugodott e nyilatkozatokban.

A delegációk május 22-kén kezdik meg ülésezéseiket Bécsben.

Rákpósta Kecskeméten.

Nem akarok arról szólni, hogy hányszor jönnek hozzám idegen értesítők és levelek, sem arról, hogy a hozzám küldött hivatalos levelek hol a városi kapitánysághoz, hol más hivatalhoz indítatnak, és én ezen urak szívességéből jutok hozzájuk, mert „errare humanum”, hanem csak azon egyetlen tényt ohajtom a tettes póstaigazgatóság figyelmébe ajánlani, hogy néhány iv kézirat és correctura elindított Pestről március 22-én, és mint a pósta bélyeg bizonyítja, megérkezett Kecskemétre ugyanazon hó 23-án, nekem pedig kézbesített ápril hó 15. napján, midőn már a kéziratnak magyarra fordítva, és a correcturának kijavítva ismét Pesten kellett volna lennie. Ezeket fölemlitve ajánlom magamat a tettes póstaigazgatóság gondosabb figyelmébe.

D. R.

Helybeli újdonságok.

— Nyári Pál, országgyűlési képviselő, s egykor Pestmegye alispánjának szerencsétlen halála általános sajnálkozást idézett elő városunkban, s azon napon, melyen halálának híre ide érkezett, több egyesület kitiizte a gyászlobogót.

— Közgyűlése lesz a kereskedelmi ipar és népbanknak, f. hó 30-án, azaz Vasárnap d. u. 2 órakor saját helyiségén, midőn is a kidolgozott kezelési szabályok és kezelési díjjak terjesztetnek elő jóváhagyás, illetőleg újra megvitatás végett.

— Nem, mondá rohamosan, — ezt nem lehet, ezt nem fogom odaadni.

Azután kifutott. A cigánynő előbbi helyére húzódék; — ugyanekkor két fiatal ember lépett a terembe. A vendéglőben laktak, s egy ismerősüktől jöttek, — az egyik kezében esernyő volt. Megálltak néhány percze a teremben.

— Te, — mondá az egyik, — én valami fehér alakot láttam eltűnni innen.

— Bizonyosan kísértet volt, — felelt a másik, esernyőjét letéve és kalapját nézegetve, — én nem tudom, ez a kalap most nekem olyan kiesi.

— Ha ha ha! — Az enyém meg nagy. Ugylát-szik feleseréltük.

— Azám. És hogy megáztattad.

— Úgy kell. — mért nem eresztetted az esernyő alá. Még azt mondtad, hogy csak hagy ázzék meg a kalapom.

— Ha tudtam volna, hogy az enyém. — Nos, menjünk szobánkba.

A folyosóra, innét az udvarra léptek. Szobájukba az udvaron keresztül lehetett jutni.

— Nézd...

— Mit?

— A fehér alakot megint láttam... ott... a kútnál.

— A kútnál? A kísértetek nem szoktak kútnál lakni, — csak képzelődöl.

...Az a fiatal ember pedig nem csalódott, — a fehér alak Eszti ke volt.

A végzetes tört, melyhez a jóslat rokonvén ontását kötötte, — beledobta a kútnál. Azután a folyosón termett, s csak a lépcső legelső fokán állt meg. Ekkor kezdte bánni tettét.

— **Kezelési szabályok.** A kecskeméti kereskedelmi iparhitelintézet és népbank különösségei közé fog tartozni az, hogy az egész országban talán egyetlen pénzüintézet, melynek kidolgozott és paragrafusokra szedett kezelési szabályai lesznek. Midőn a kidolgozással megbízott választmányi tag saját könnyebb tájékozhatása végett ily kezelési szabályok megküldésére valamennyi pesti könyvkereskedőt s néhány pénzüintézetet megkeresett, mindannyitól azon választ nyeré, hogy ilyenmű szabályok megírva nincsenek, hanem azokat csak a gyakorlat fejti ki, végre is nem tehetett egyebet, mint saját feje után elkészíteni, s miként halljuk, annyira sikerült, hogy az egész választmány már el is fogadta.

— **Idegen törvényszék városunkban.** A Szegeden fogva levő bűnösök elítélésére kiküldött pestmegyei törvényszék f. hó 21-én városunkban tartott ülést, midőn is számtalan károst és néhány tanút esketett meg.

— **Furcsa étel.** A napokban egyik leglátogatottabb vendéglőben a vacsorálók kíváncsiságát nagyon felesigázta egy furcsa és mindekkoráig hallatlan étel, az étlapra ugyanis ez volt írva: „kirántott pap.” De már ebből eszünk! kiáltának valamennyien. Megrendeléskor azonban maga a vendéglős bámult legjobban, hogy miért kívánnak tőle ily különös ételt? Midőn megmutatták neki az étlapot, nevetve mentegette magát, hogy biz annak fele tollban maradt, mert azon étel nem egyéb, mint: „kirántott paprikás hal.”

— **Különös felírás.** Közgyűlési küldötteink a városunkban építendő honvédkaszárnya ügyében a honvédelmi ministeriumot keresvén föl, midőn azon épületbe akartak lépni, melybe utasítva lettek, a kapu fölött egy kifüggesztett táblát pillantottak meg, melyre ez volt írva: „Kleinkinderbewahranstalt.” Azt hitték, hogy eltévedtek, s már épen indulóban voltak visszafelé, midőn egy ismerősük jött, s bizonyossá tette őket, hogy csak térjenek vissza, mert a honvédelmi ministerium ugyanazon épületben van.

— **Finom társalgó.** Egy házasulandó fiatalember, ki különben igen félénk és tartózkodó, a nők előtt valódi nevezetességgé nőtte ki magát finom társalgásával, úgy hogy már alig mer valakit megszólítani, a többek közt meglátogatván egy fiatal leánykát, ily szavakkal lépett be hozzá: megbocsásson a kisasszony, bornyukat akarok a közeli piacon vásárolni, s így meg nem állhattam, hogy a kisasszonyt is meg ne nézzem! Mult husvétkor pedig két testvér leánykát öntözvén meg, ily szavakkal távozott tőlük: „kivánom, hogy száradjanak meg!”

— **Felhívás.** A kecskeméti ref. Jogacademia „Jogász-segélyző egylete” 1871. ápril 21-én tartott választmányi ülésének határozata folytán, — Fördös Elek (1 frt.), Kozma János (1 frt.), Mády Lajos (2 frt.), Molnár Imre (1 frt.), Szivos János (2 frt.), Tóth Márton ügyv. (1 frt.), Szk. Tóth Márton (1 frt.), Újszászy Imre (2 frt.), Magyar Károly (1 frt.), Varga Gyula (1 frt.), — urak felhivatnak: miszerint 1865. évtől kezdve hátralékban levő, aláírásaikkal kötelezett tartozásaikat multhatatlanul lefizessék; annyival is inkább, minthogy az 1871. január 25-én tartott választmányi ülés határozata következtében, annak 1871. ápril 15-ig történendő

— Mégis kár volt belevetni. A Sándor ajándéka volt, — most meg fog haragudni.

Azután bement atyjához.

Benn ismét gondolkodott, s vigasztalni kezdte magát:

— Azt fogom mondani, hogy elvesztettem. Okvetlen elkellett bujtani azt a tört, — mert ha itt tartom, véletlenül, bár mily kevéssé is, valamelyönk kezét megsérthetné; talán az enyémet, s a jóslat úgy is teljesülne, mert hát az ember csak rokon önmagához is. Akkor a jóslat teljesülne, — én pedig azt nem akarom. Szeretném látni, hogy fog teljesülni a jóslat?

... A jóslatokban van valami varázserő, mely ránk hatást gyakorol, — talán a jóslónak titokszerű alakja; talán a modor, melylyel az kimondatik — eredményezi ezt; — — mindegy! a hatás meg van, s bár mint emlegetjük is a józan ész szavát, s bármint vetjük is meg a jóslatot, s nevetjük is ki azt, többnyire megmutatják tetteink, hogy emlékiünkben tartjuk, hogy bizunk benne vagy kerüljük.

Az a babonás érzet ez, mely minden ember keblében fölmerül, — s melynek semmi érdeket nem tulajdonítani valójában csak igen kevesen tudnak. Ma már fennen hangzik ugyan ezrek ajkán, hogy én nem hiszek benne — de ezt csak a szegény, mely annak nyilvános bevallásához van kötve, erőtteti legtöbbször ajkainkra.

Már csak azért is, mert titokszerű, érdekel a jóslat, — mert a mi titok, azt megfigyeljük.

(Folytatása következik.)

lefizetésére hivatalosan felszólítottak. Kelt Kecskeméten, 1871. ápril 26. A választmány megbízásából Polányi Miksa mk. s. e. elnök. Kiadta Hemző László mk. s. e. jegyző.

— **Dr. Schwarz László** úr, orvostudor és szülész s volt kórházi segédorvos kibocsátott hirdménye szerint lakását megváltoztatta: mostani lakhelye halasi nagy-útcza 564. sz. Valk József úr házában.

— **Böddi János szücsmestert** (lakik 3-ik tizedben homoki-útczán 96. sz. a. Szappanos Sándor úr házában) ajánljuk mindazok figyelmébe, kik téli öltönyeiket a moly kártékonyaságától megóvni óhajtják. Nevezett szücsmester mindennemű prémés téli öltönyök kellő gondozására szívesen utasítást ad, vagy pedig jutányos feltételek mellett, a szörmés téli öltönyök szakértői kiporolása, kitisztítása végett időnkint az illető házakhoz eljár. A moly leginkább május hónap közepétől szeptember végeig pusztít, mely idő alatt a szörmék kiváló gondozást kívánnak.

— **A színházon** Kovács László úrnak sok igazítottatni valója volt, mert az eltávozott színtársulat nemcsak nagymérvű pusztításokat követett el a falak és díszítményeken, hanem még egy némely tárgyak hiányzottak is, mi nem igen válik egy színgazgatónak sem becsületére. Hisszük ugyan, hogy nem ő maga volt az eltávolító, de mindenestre kötelessége lett volna az ő javára alakult színházi bizottság érdekében is szigorúban felügyeltetnie.

— **Közös hadseregünk** 14-ik huszárezrede, mely gr. Pálffy nevet visel, a napokban húzódtok keresztül városunkon rendes állomás helye: Nagyváradra. Sok baj volt elszállásolásukkal, mert néhány a katonatartásra kötelezett polgár képes volt istállóját is elrontani, csak hogy a katona be ne köthesse lovát, ily apróságok azután oly igen felháborították a tisztikar egyikét, hogy az országgyűlést kezdte szidalmazni: miért hívta be őket, mikor nekik ilyen meg olyan jó helyük volt Németországban!

— **Színtársulat érkezett** f. hó 26-án városunkba, Völgyi színtársulata Nagyváradról, mely tehetséges 33 tagból áll, valószínűleg Szombaton már megkezdte az előadásokat. Miként újabb értesülünk csak 10 előadást fog rendezni, s innét Esztergomba távoznak.

— **Hirtelen halál.** Kovács László, gazdálkodó, a színháztulajdonos id. Kovács László úr unokatestvére mult hétfőn búzaszentelés alkalmával a búcsújárók közé állt, s kísértált a város végéig, hol is midőn a menet a temető mellett elhaladt, ráült egy sirra pihenni, oda jött hozzá egyik ismerőse, s újságolni kezdé, hogy az nap rokona halt meg, mire Kovács László felsohajtott s a másik másodperczben már halva összerogyott. Az orvosok szerint szélhűdés érte.

— **Majálist** ohajtván a kecskeméti ref főiskolai ifjúság tartani, az alakuló gyűlésen a rendezés elnökeül Sárai Szabó Lászlót, jegyzőül Aradi Kálmánt, pénztárnokául Mészáros Józsefet, ellenőreül Darányi Ferenczet, a jegykezelő bizottság tagjaiul pedig Katona Béla és Lángos Kálmánt választották meg. A majális napjaul június 5-ike tűzetett ki, így tehát ez voltaképen nem is majális, hanem junialis lesz.

— **Törvényszéki iktatóul** a mult városi közgyűlésben Újszászy Imre jogvégzett lön megválasztva, ki eddig is már két év óta, mint tiszteltbeli hivatalnok szorgalmatoskodott városi törvényszékünknel.

— **Törvényszékeink rendezése** alkalmával a városunkban felállítandó járásbírósnak összesen 60,204 lakosa, és 30⁷/₈ □ mértföld térfogata lenne, minélfogva csak helyeselnünk lehet városi képviselő testületünknek e tárgyban tett azon felterjesztését, melyben e város részére két külön járásbírósnak állandósítását kérelmezik. Azon felosztás szerint, mely lapunk mult számának vezércikkében már elég bőven ismertette lön, a felső kerületi járásbírósnak 14 □ mértföldnyi területen 29,308 lélekkel, az alsókerületi járásbírósnak pedig 17 □ mértföldnyi területen 30,896 lélekkel bírand.

— **Éhhalál a vasúton.** Bánátban felsővidéki tótok egész birka falkákat vásároltak össze s vitették volna fel a vasúton, azonban mire a tehervonat a kecskeméti indóház udvarára ért, a már több nap óta útban levő kiéhezett birkák egy harmada eldőglött. A vonat hosszabb ideig pihent, s a vezető időt akart engedni a birkákat kísérő tótoknak, hogy etethessenek, azonban kisült, hogy ha még pár napig utazniok kell, maguk a gazdák is éhen hálnak, mert a vitelbér kifizetése után egy árva garasuk sem maradt, s a birkákból mégis sajnáltak volna egyet is eladni; most azonban oda

vitte szegényeket a kényszerűség, hogy 1 frt.—1 60 krjával árulják párját.

— **Boka József** mult Csütörtökön este a Deákkör nagytermében négyes hegedű hangversenyt rendezett, mely igen szépen sikerült. Kár, hogy Bokának rendezett és állandó zene társulata nincs, mert minduntalan más és más kísérettel működnie felettébb bajos, így többnyire harmoniatlanná válik az előadás.

— **A kecskeméti keresk. iparhitelintézet** és népbank folyó évi május 1-ső napján özv. Grószinger Sándorné asszony házában tényleges működését megkezdendi, mely alkalomból a megnyiladó pénzüzet célja és működésének a közönségre háramlandó előnye ismertetése iránt egy nyomtatott értesítvényt hordatott ki városunkban az igazgató választmány.

— **Mérnök-ügyvéd.** Merje már most valaki azt állítani, hogy városunk polgárai idegenkednek a tanulás és haladástól! mikor akadt egy eszes mérnökünk, ki a jogot is végezvén a napokban szép sikerrel ügyvédi vizsgát tett. Szeretnénk pár év mulván tőle megkérdehetni, hogy valyon melyik diplomája jövedelmezőbb?!

— **Örömhír.** Tegnap táviratot vettünk, mely azon örvendetes tudósítást tartalmazá, hogy Kecskemét az országgyűlés által kiküldött 25-ös bizottságban törvényszéki helyiségül jelöltetvén ki, követhető járásbírósnak fognak illetőségébe tartozni, u. m. Abony, Czegléd, Nagy-Körös, Félegyháza és Szabadszállás.

Tudósítás a kecskeméti piacról.

(Alsó-ausztriai mérő szerint.)

1871. évi Apr. 25.

Búza 84 fontos 5 frt. 80 fontos 4 frt. '80 kr.,
Rozs 80 fontos 3 ft. 20 kr., 78 fontos 3 frt. 16 kr.
Árpa 74 fontos 2 ft. 32 kr., 66 fontos 2 frt. 28 kr.
Zab 1 frt. 70 kr. Kukoricza 2 frt. 60 kr. Köles
2 fr. 20 kr. Burgonya 1 frt. 20 kr. Hizott lúd párja
6 frt. 60 kr. Széna mázsája 1 frt. 35 kr. Szalma
mázsája 46 kr. Keményfa öle 15—16 ft. Puhafa
öle 9—10 ft.

Felelős szerkesztő: **Hornyik János.**
Szerkesztőtárs: **Madarassy László.**

H I R D E T É S E K.

☛ Naponta frissen készült **soda viz** kisebb és nagyobb syfonokban, illatszerek, mindennemű szappanok, továbbá frissen préselt **olaj**, fontja 65 kr. kapható **MILHOFFER JÁNOS** gyógyszerárában Kecskeméten.

Alolirt a tisztelt Közönséget ezennel ismételvebátorodik figyelmeztetni, mikép nálla a következő sorsjegyek havi részletfizetések mellett megszerezhetők, u. m.

- 1) **Hitel-sorsjegyek**, 10 frtos havi részletfizetés mellett.
- 2) **1864-es Államsorsjegyek**, 8 frtos havi részletfizetés mellett.
- 3) **M. k. Állam-sorsjegyek**, 6—8 frtos havi részletfizetés mellett.
- 4) **1839-es Rothschild-sorsjegyek**, 6 frtos havi részletfizetés mellett.
- 5) **400 frank Török-sorsjegyek**, 6—8 frtos havi részletfizetés mellett.

Az első részlet lefizetése után az „Eredeti sorsjegy“ azonnal a vevő birtokába megy át és minden sorsjegy lefizetése alatt netalán történendő nyeremény a vevőé.

Mindezen sorsjegyekből vannak egyenként 10 daraból álló játék-társaságok rendezve, melyeknél minden fizető tag egyszermind 10 darab sorsjegyen játszik és mind a 10 darab sorsjegy nyereményében részesül.

Különösen ajánlhatók az **1839-es Rothschild-sorsjegyek**, melyeknél **csak hat húzás** van még hátra és 5 év mulva **minden sorsjegynek** ki kell húzatnia. — Továbbá a 400 frank török-sorsjegy. Ez egyike a legelőnyösebb játék-papiroknak, miután **évenként hatszor 600,000—300,000 frank** nyereményekkel húzzatik, a legkisebb nyeremény 400 frank aranyban, **minden adólevonás nélkül** és azonkívül **minden évben 3% tehát 12 frankot aranyban** hoz.

GALLIA FÜLÖP.

Pályázat kisdedóvó állomásra.

Kecskemét sz. kir. város községhatósága által egy központi kisdedóvó intézet felállítása elrendeltetvén, pályázat hirdettetik egy 500 a. é. frt. évi díjjal, két szobából, egy konyhából és éléskamarából álló szállással díjazott **kisdedóvó tanítói állomásra**, melyhez szükséges segéd-személyzetről is a kisdedóvó tartozik gondoskodni.

A pályázati határidő 1871. évi Május hó 20-ik napja. A pályázók életkorát, végzett tanulmányait és eddigi működését igazoló bizonyítványokkal fölszerelt folyamodványok sz. kir. Kecskemét város polgármesteri hivatalához intézendők. Ezen állomásra nők is pályázhatnak.

Megjegyeztetvén egyszermind, hogy azon esetben, ha a folyamodók között egy sem találkoznék, ki e téren tett működését hiteles bizonyítványokkal igazolni képes lenne, az állomás egy próbaév fentartása mellett csak ideiglenesen töltesse be, s az állomást elnyerőnek ez idő alatt tanúsítandó buzgalma és ügyessége leendő mérvadó a végleges megerősítés elnyerésére.

Kelt Kecskeméten, April 24-én, 1871. Kiadta:
Bódor Sándor,
jegyző.

Májer János asztalos-mester

üveg-árú- és koporsó-raktárában, nagy-piaczon, városház átellenében, az iskolaépület mellett, mindennemű üveg-árú- és tükrök, aranyozott rációk, fa- és **érczkoporsók**, kisebbek és nagyobbak, legjutányosb áron és megrendelés szerint legrövidebb idő alatt a név felírásának azonnali teljesítése mellett, megszerezhetők.

A Széchenyi-téren 9 szoba, egy előszoba, ét- és egy másik kamra, végre egy igen jó pinczéből álló Bábiczky-féle ház szabad kézből eladó. — Bővebb tudomás szerezhető Bábiczky örökösöknél.